

Nåd vare med er och frid från Gud, vår Far, och Herren Jesus Kristus!

Bön: Lär mig se på dig, o Jesus, hur det skiftar än hos mig! Säg mig du att fridsförbundet, det står evigt fast hos dig!

Lär mig se på dig, o Jesus, än en tid i tron nu här, tills jag i din Faders rike skall få se dig som du är. Amen.

Predikotext är dagens episteltext från Jak 1:17–21:

17 Allt det goda vi får och varje fullkomlig gåva är från ovan. Det kommer ner från ljusens Far, som inte förändras eller växlar mellan ljus och mörker. 18 I kraft av sin vilja har han fött oss på nytt genom sanningens ord till att vara en förstlingsfrukt bland dem han har skapat. 19 Detta vet ni, mina älskade bröder.

Varje människa ska vara snar att höra, sen att tala och sen till vrede, 20 för en människas vrede leder inte till det som är rätt inför Gud. 21 Lägg därför bort all orenhet och all ondska och ta ödmjukt emot ordet, som är inplanterat i er och har makt att frälsa era själar.

Det gamla latinska temat för söndagen är *Cantate*. Det betyder: Sjung! Det kommer från psaltartexten från Ps 98 som börjar: *Sjung till Herren en ny sång!* Den nya sången är också ett tema som återfinns i Uppenbarelseboken. Där heter det att det är bara de som är friköpta från jorden som kan lära sig den sången. Den sången ser nämligen bort från allt jordiskt. Den har bara Guds och Lammets ära för ögonen.

Dagens tema är: *I världen, men inte av världen*. Orden kommer från evangelietexten för andra årgången, Jesu avskedstal i Joh 17:14: *Jag har gett dem ditt ord och världen har hatat dem, för de tillhör inte världen liksom inte heller jag tillhör världen.*

Temat återspeglar den dubbla verklighet som Jesu lärjungar befinner sig i efter att ha fötts till nytt liv genom sanningens ord, som Jakob skriver, och medan vi ännu väntar på den saliga dag när vi ska få vara med Herren för evigt. Vi lever i den här världen som är i den

ondes våld, som Johannes uttrycker det i sitt första brev, men samtidigt är vi inte en del av världens väsende.

Den här dubbelheten återfinns också i kontrasten lag – evangelium som är så kännetecknande för Bibelns ord, och som har lyfts upp som en princip för att förstå Guds Ord av den lutherska kyrkan. I episteltexten från Jak 1:17–21 ser vi också den här dubbelheten.

Det första stycket representerar evangelium: det goda vi får från ovan, och Guds handling i kraft av sin vilja. Det står helt utanför vår kontroll. Det är Guds verk.

Det andra stycket är lag: det handlar om oss och Guds befallningar vad vi ska göra. Det bestraffar oss för vår syndiga vrede. Det kräver att vi ska lägga bort all orenhet.

Lagen behövs för att vi lever i en ond värld och för att vi i oss har ett ont kött som dras till onda gärningar. Lagen visar oss Guds vilja med våra liv: vad vi ska göra. Evangeliet behövs för att visa oss att vår frälsning inte vilar på att vi lyckas förverkliga Guds vilja, fast vi strävar efter det. Evangeliet visar bort från oss, på Guds verk.

Inte av världen

De här orden behöver ruska om oss. Är det verkligen så att vi inte är av världen? Syns det att vi är kristna?

Det finns ett vittnesbörd om de första kristnas liv i ett apologetiskt brev, Diognetusbrevet från det andra århundradet. Det räknas till de apostoliska fäderna. Jag ska läsa ett avsnitt ur brevet som kan vara en tankeställare för oss i vår tid.

För de kristna är varken till land, språk eller seder skilda från de andra människorna. De bor varken i egna städer eller använder någon underlig dialekt eller övar något egendomligt liv. Deras sätt att bete sig har inte uppfunnits genom lärda människors tanke och uträkning, inte heller företräder de någon tro av mänskligt ursprung, som några gör.

De bor såväl i grekernas städer som i barbarernas, allt efter som var och en fått på

sin lott, och medan de följer landets seder i dräkt, föda och övrigt levnadssätt visar de sin vandels förunderliga och erkänt ovanliga hållning.

De bor i sina egna länder, men som besökare. Som medborgare delar de allt med andra, men ändå uthärdar de allt som främlingar. Varje främmande land är för dem som deras fädernesland, och varje fädernesland är som ett främlingsland.

De gifter sig som alla andra och föder barn, men de sätter inte ut sin avkomma [att dö]. Deras bord är öppet för alla, men inte deras säng. De är till i köttet men lever inte efter köttet. De vistas på jorden men är medborgare i himlen.

De lyder de stiftade lagarna men överträffar dem genom sitt eget liv. De älskar alla men förföljs av alla. De är okända men blir fördömda. De dödas men görs levande. De är fattiga men gör många rika. De saknar allt men äger ändå allt i överflöd. De vanäras, men i sin vanära förhärligas de. De förtalats men får ändå rätt. De smäddas men välsignas. De skymfats men återgäldas med ära. De gör gott men straffas som missdådare. När de straffas gläds de som om de väcktes till liv. Av judarna attackeras de som främlingar och av grekerna förföljs de. Ändå kan de som hatar dem inte ange orsaken till fiendskapen.

Vi känner här igen hänvisningar till Paulus brev, t ex 2 Kor 6:8–10:

Vi kallas villolärare, men är sanningssägare, vi är okända men ändå erkända, vi är döende men lever, vi är tuktrade men inte dödade, vi är bedrövade men alltid glada, vi är fattiga men gör många rika, vi har inget men äger allt.

Vi kan också tänka på Jesu undervisning i bergspredikan, Matt 5:14–16:

Ni är världens ljus. En stad som ligger på ett berg kan inte döljas. Och man tänder inte ett ljus och sätter det under skäppan, utan man sätter det på hållaren så att det lyser för alla i huset. På samma sätt ska ert ljus lysa för människorna, så att de ser era goda gärningar och prisar er Far i himlen.

Och vi kan också påminna om det härliga löftet som Jesus ger, Matt 6:31–33:

Bekymra er därför inte och fråga inte: Vad ska vi äta? eller: Vad ska vi dricka? eller: Vad ska vi klä oss med? Allt detta söker hedningarna efter, men er himmelske Far vet att ni behöver allt detta. Nej, sök först Guds rike och hans rättfärdighet, så ska ni få allt det andra också.

Det är inte underligt om världens människor lägger märke till en sådan livsstil och förnöjsamhet! Men om ingen ser någon skillnad på vårt liv och världsmänniskornas liv har något gått galet.

Drivkraften

Hur kan vi få en sådan livsstil? Och varför skulle det vara något att sträva efter?

Vi låter Paulus svara, 2 Kor 5:14–15:

Kristi kärlek driver oss, för vi är övertygade om att en har dött för alla, och därför har alla dött. Och han dog för alla, för att de som lever inte längre ska leva för sig själva utan för honom som har dött och uppstått för dem.

Det avgörande är vad vi fäster vår blick på. Är den fäst vid världens goda, denna tidsålders fröjder? I så fall är vi inte annorlunda än världen och har inga andra förhoppningar än den, utan bara oro och ångest.

Men har vi blicken fäst vid Jesus och det som han har gjort för oss, då ser vi längre. Vi kan tänka på Hebr 12:2–3:

Och låt oss ha blicken fäst på Jesus, trons upphovsman och fullkomnare. För att nå den glädje som låg framför honom uthärdade han korset, utan att bry sig om skammen, och sitter nu på högra sidan om Guds tron. Tänk på honom som fick utstå sådan fiendskap från syndare, så att ni inte tröttnar och tappar modet.

Här vill jag anknyta till inledningen av predikan och uppmaningen: Sjung till Herren en ny sång! Låt oss ha blicken fäst vid Jesus! Det är det som skiljer kristna från världens väsende. Och den egenskapen börjar inte med något som människor har tänkt ut, som det också

hette i Diognetusbrevet: "Deras sätt att bete sig har inte uppfunnits genom lärda människors tanke och uträkning, inte heller företräder de någon tro av mänskligt ursprung, som några gör."

Jakob uttrycker det så här i vår text:

Allt det goda vi får och varje fullkomlig gåva är från ovan. Det kommer ner från ljusens Far, som inte förändras eller växlar mellan ljus och mörker. I kraft av sin vilja har han fött oss på nytt genom sanningens ord till att vara en förstlingsfrukt bland dem han har skapat.

Ingen av oss gjorde början! Början gjordes av Gud själv, då han ville frälsa oss. Det gick så långt tillbaka som före världens grundläggning då han beslöt om vår frälsning.

Sedan har han också gjort början på ett helt konkret sätt i våra liv då han födde oss på nytt genom sanningens ord. För de allra flesta av oss, kanske alla, skedde det genom det Ord som kom till oss när vi döptes. Då födde han oss på nytt till att vara en förstlingsfrukt bland dem han har skapat. Han tog oss ur världen i andligt avseende, för att vi skulle leva i en annan verklighet än de som inte har blicken fäst vid Jesus.

Därför ska vår fokusering inte vara på oss själva. Visserligen är det populärt i vår tid att se till att man ska förverkliga sig själv, att man har egen tid, osv. Visst, det är också bra tankar. Men låt oss tänka på hur Jesus förverkligade sig själv. Han arbetade hårt med att undervisa och bota sjuka och ofta hann han inte ens äta, inte heller sova ordentligt. Men när han behövde vila, då gick han upp på ett berg och bad till Gud. Också när han kopplade av hade han ett riktmärke: han hade sin uppgift som han fått av sin Far och han behövde gå till honom för att få kraft.

När vi ska förverkliga oss själva är det bästa sättet att vara tillsammans med Jesus. Det är genom att se på honom och hur han levde för oss, hur han led och dog och uppstod för oss, som vi förses med kraft och visioner hur vi ska leva ett liv som får människor att ge Gud äran.

Förmaningarna

När vi nu ser på Jesus ser vi hans kärleksfulla förmaningar hur vi ska leva vårt liv. Den andra delen av vår text innehåller sådana:

Varje människa ska vara snar att höra, sen att tala och sen till vrede, för en människas vrede leder inte till det som är rätt inför Gud. Lägga därför bort all orenhet och all ondska och ta ödmjukt emot ordet, som är inplanterat i er och har makt att frälsa era själar.

Här får vi god vägledning. Var snar till att höra. Det är en allmänt god regel att lyssna mera än man talar. Men särskilt när det gäller Guds ord behöver vi lyssna så snart vi har en möjlighet. För tron kommer av hörandet av det rätta budskapet, frälsningens ord.

Att vara sen att tala borde nog också vi tänka på som vet med oss att vi har en tunga som lätt slinter. Jakob betonar tungans missbruk längre fram i sitt brev. Han skriver att tungan är som en eld en värld av ondska bland våra lemmar (3:6). Det får inte vara så att samma tunga orsakar både välsignelse och förbannelse. Vi måste lägga band på vår tunga på samma sätt som man styr en häst genom att lägga betsel i munnen på den. Det är därför vi också behöver påminna oss själva om det åttonde budet: Du ska inte bära falskt vittnesbörd mot din nästa.

Förmaningen att vara sen till vrede kan vara nog så svår att efterleva när man har ett amperert humör. Det finns också här goda allmänna råd: räkna till tio innan du ger svar på en oförsämdhet eller blir förargad. Besinna dig, för ett obetänksamt ord kan förstöra en god relation.

Uppmaningen att lägga bort all orenhet och ondska är kanske det svåraste av allt. Hur ska vi klara det när vi bär på gamle Adams onda natur? Också där har vi en vägledning. Det rätta sättet att behärska det onda som vill välla fram i oss är att ödmjukt ta emot ordet. När du ser den orena begärelsen i ditt kött ska du gå till Ordet om Frälsarens kärlek intill döden på korset. Det ger dig den styrka du behöver för att stå emot de onda begären och kunna lägga bort ondskan som vill ta kommandot.

I Rom 6:6–7 skriver Paulus:

Vi vet att vår gamla människa har blivit korsfäst med Kristus, för att syndens kropp ska berövas sin makt så att vi inte längre är slavar under synden. Den som är död är förklarad fri från synden.

I dopet har vi blivit döpta till Jesu död och också blivit begravda med honom. Ordet har inplanterats i oss genom doptet och det har makt att frälsa våra själar. Därför kan vi inte längre vara dödens hantlangare och leva ut de orena begären som för krig inom oss.

Vi får alltså påminna om att allt det goda vi får, och allt det goda som Gud vill förverkliga genom oss, det kommer från honom som vår text började:

I kraft av sin vilja har han fött oss på nytt genom sanningens ord till att vara en förstlingsfrukt bland dem han har skapat. Detta vet ni, mina älskade bröder.

Det här är inget osäkert. Detta vet ni. För det har vi Guds ord på. Amen.

Lovad vare du Gud, och välsignad i evighet, som med ditt ord tröstar, lär, förmanar och varnar oss. Låt din Helige Ande stadfästa Ordet i våra hjärtan, så att vi inte blir glömska hörare, utan dagligen växer till i tro, hopp, kärlek och tålamod intill änden, och blir saliga genom Jesus Kristus, vår Herre. Amen.